

Genrer inom SFI

A-kurs:

- Muntligt: Eleven berättar om personliga förhållanden och erfarenheter.

B-kurs:

- Muntligt: Eleven berättar om personliga erfarenheter och välbekanta personer, platser och händelser.
- Skriftligt: Eleven skriver meddelanden, hälsningar och texter om sig själv och upplevda händelser.

C-kurs:

- Muntligt: Eleven deltar i samtal och diskussioner om bekanta ämnen genom att framföra och efterfråga åsikter, tankar och information. Eleven berättar om och beskriver personliga erfarenheter och åsikter om bekanta ämnen samt ger enkla råd och instruktioner.
- Skriftligt: Eleven skriver texter om erfarenheter, intryck och åsikter samt faktaorienterade och andra formella texter om bekanta ämnen.

D-kurs:

- Muntligt: Eleven deltar i samtal och diskussioner om bekanta ämnen genom att uttrycka och bemöta åsikter samt framföra och efterfråga tankar och information. Eleven berättar om och beskriver aktuella händelser, erfarenheter, intryck och åsikter samt ger råd och instruktioner.
- Skriftligt: Eleven skriver beskrivande, redogörande och argumenterande texter om bekanta ämnen.

1. Återberättande genre

Återberättande genre är en mycket vanlig texttyp i skolan och inom SFI. Vi ber eleverna berätta om sina liv och sina erfarenheter.

En återberättande text har följande struktur:

Den börjar med en rubrik. Rubriken ska anknyta till texten och gärna väcka intresse. Texten inleds med en eller flera meningar som orienterar läsaren om vem eller vilka berättelsen handlar om, var berättelsen (åtminstone inledningsvis) utspelar sig, när berättelsen utspelar sig och vad som inledningsvis händer. Sedan följer återberättelsen som består av en serie händelser som skrivs i kronologisk ordning. I berättelsen finns gott om personliga kommentarer om hur händelser och personer upplevs. Texten avslutas gärna med en kommentar eller slutsats.

Texttypen har sina typiska språkliga drag:

Tidsord används i stor utsträckning eftersom berättelsen rör sig framåt i tiden. Detta är för att läsaren ska förstå när de olika händelserna sker och hur de följer på varandra. Tidsorden placeras ofta först i meningen.

Textens verb skrivs i preteritum eftersom texten handlar om något som har hänt. De verb som för berättelsen framåt är aktionsprocesser, medan de verb som utvärderar textens händelser är mentala eller relationella. Det finns mycket beskrivningar i texten.

Exempel: Dagbok

Lördag 28 januari.

Kära dagbok!

Idag vaknade jag jättetidigt av en mardröm. Klockan var halv fem och jag kände att jag inte mådde bra. Jag tog tempen och det visade sig att jag hade feber, 39 grader. Jag gick upp och drack lite vatten och tog två panodil. Sedan gick jag och la mig igen och somnade om. När jag vaknade nästa gång var klockan tio och jag kände mig mycket hungrig. Jag tog på mig morgonrocken och mina tofflor och gick ut i köket. Väl framme vid kylskåpet kände jag hur rummet började snurra runt, snabbare och snabbare. Jag greppade tag i kylskåpet för att inte ramla omkull och lutade pannan mot den kalla ytan. Det kändes skönt. Efter en stund slutade det att snurra och jag öppnade kylskåpet och tog fram lite juice som jag hällde upp i ett glas. Med glaset i handen tog jag mig långsamt fram till bordet, jag ville ju inte att det skulle börja snurra igen. Jag satte mig ned och drack juicen med långsamma klunkar. Eftersom det gått många timmar sedan jag tog några tabletter mot febern svalde jag ned ytterligare två panodil med juicen. Helt plötsligt kände jag mig illamående och beslutade att strunta i hungern och i stället försöka ta mig till badrummet. Jag höll mig i väggarna medan jag mödosamt förflyttade mig genom lägenheten. Väl framme passade jag på att duscha riktigt varmt eftersom jag på vägen mellan kök och badrum hade börjat frysa riktigt ordentligt. När jag klev ut ur duschen snurrade hela badrummet, så jag la mig ned på golvet och väntade på att det skulle sluta snurra. Efter ett tag började jag att frysa så jag drog över mig några handdukar. Jag vaknade av att telefonen ringde. Det var helt mörkt igen och jag såg knappt någonting. Jag reste mig upp, tände lampan och började gå mot telefonen. Den hann sluta ringa innan jag hann fram. Jag undrade vem det var som hade ringt. Nu kände jag mig hungrig igen och gick på nytt ut i köket. Jag orkade inte laga någonting utan tog ett glas med havregryn och mjölk. Efter halva glaset kände jag att det räckte. Jag var plötsligt väldigt trött och matt i hela kroppen. Långsamt gick jag in till sängen och la mig ner och slängde ett snabbt öga på klockan. Den var fem. Hela dagen hade hunnit gå. Jag borrhade ner huvudet i kudden och drog täcket över mig. Kanske skulle jag vara frisk imorgon. Jag somnade.

Exempel: En helt vanlig måndag

En helt vanlig måndag!

Jag vaknade klockan sju i morse och kände mig pigg och glad. Sedan åt jag frukost och efteråt borstade jag tänderna. Jag duschade och klädde på mig. Då kände jag mig fräsch. Jag stod framför spegeln och kammade mig. Jag låste dörren och gick hemifrån och tog vägen till skolan.

Klockan halv nio var jag i klassrummet och vi hade lektion i svenska. Efter första lektionen hade vi rast i en halvtimme. Jag drack kaffe i kafeterian och sedan började andra lektionen. Efter en och en halv timme hade vi lunch och jag gick till en billig restaurang och åt. Det var jättegott och jag blev mätt.

Sedan började lektionen och vi fortsatte att jobba med svenska. Klockan halv fem slutade vi skolan och jag åkte trött hem.

När jag hade kommit hem, lagade jag mat, kött, potatis och grönsaker. Efter att jag hade ätit färdigt diskade jag och satte mig vid datorn och läste e-mail.

På kvällen läste jag läxor i två timmar och sen gick jag på besök hos grannen. Efter det var jag trött och gick hem och la mig i sängen och läste en bok. Efter en stund somnade jag.

Exempel: Barndomsminnen

Barndomsminnen

När jag var liten hade jag en bästa kompis som hette Marie och hon bodde i huset bredvid mig. Den första gången vi träffades var när jag var 6 månader, för det var då hon föddes och min mamma tog med mig när hon gick för att gratulera grannarna till deras nya bebis. Vi lekte med varandra varenda dag ända fram till den dag då de flyttade från huset, men då var vi 15 år tror jag.

Vi kom väldigt bra överens och tyckte om att göra samma saker. Vi var båda intresserade av mysterier och gåtor och vi läste gärna deckare. Vi hade båda läst Fem-böckerna av Enid Blyton som handlade om ett gäng barn som löste hemligheter och gåtor, letade reda på skatter och hjälpte polisen att fånga bovar. Jag och Marie ville också göra det så vi bildade en deckarklubb och smög på alla grannarna. Vi försökte se om de gjorde något konstigt eller mystiskt och skrev upp allting i en liten bok vi hade.

En annan sak som jag och Marie ofta sysselsatte oss med, var att hitta på olika sätt att tjäna pengar. Vi tillverkade lerfigurer som vi målade efter att de hade torkat. Sedan satte vi upp ett bord bredvid gatan och satt där och sålde lerfigurerna till alla som passerade på gatan. Ingen slapp förbi. En annan sak vi sålde var krusbärsklubbor. Då hade vi plockat mogna krusbär från buskarna och sedan stuckit en tandpetare i dem.

Marie och jag lyckades tjäna ganska mycket pengar på att sälja diverse olika saker till alla i området. De pengar vi tjänade köpte vi olika saker för, men vi brukade också spela på hästar. Vi hade ganska bra koll på vilka hästar som var bra och vilka kuskar som var bra. Jag minns att min favoritkusk var Olle Goop. Om han var med på travet, så satsade jag alltid på honom och hans häst. Han vann ofta.

Jag minns min barndom som väldigt händelserik. Vi gjorde alltid något, många olika saker. Vi åkte skridskor och skidor, spelade brännboll och basket och lekte många olika lekar. En lek som vi ofta lekte var Röda och vita rosen. Då var hela kvarterets ungar med och lekte. Vi var nog uppemot 20 ungar i olika åldrar som lekte tillsammans och leken kunde hålla på i

dagarna och veckorna. Vi var uppdelade i två lag, Röda rosen och Vita rosen. Det ena laget hade snusmumriken i sitt förvar och hade gömt den på ett hemligt ställe och det andra laget skulle leta reda på den. Man kunde ta fångar för att försöka fråga ut fången om var snusmumriken fanns. Man följde efter medlemmarna i det andra laget för att se var de gick och letade genom de platser de hade varit på för att försöka hitta mumriken. Leken pågick länge men vi gjorde uppehåll för att äta, sova och gå i skolan.

De lekar vi lekte när jag var liten var ofta fysiska lekar, så vi rörde mycket på oss varje dag. När mamma ropade in mig på kvällen stupade jag ofta direkt i säng. Vi hoppade hoppprep och twist, vi spelade Burken som var en slags kurragömmlek och cyklade mycket. Vi satte klädnypor med kartonbitar som stack i mellan ekrarna i hjulen så att det smattrade när man cyklade. Ju snabbare man cyklade, desto mer lät det.

Livet var så härligt när jag var barn. Allt var roligt, inget var farligt och man orkade hålla på hur länge som helst. Mamma behövde aldrig säga till oss barn att vi inte skulle gå ut själva när det var mörkt och inte prata med främlingar, för det hände inget farligt i mörkret heller. Det enda hon varnade oss för var trafiken – ”Se upp för bilarna”. Men bilarna skadade mig aldrig, fast farbror Bengtsson körde över min cykel med sin bil, så lite farliga var ju bilarna ändå.

Skrivövningar

- **Skriv och berätta om din tid på SFI**
Berätta om hur länge du har gått på sfi, vilka grupper du har gått i under den här tiden, vilka lärare du har haft och vad du har gjort. Berätta också om hur det har känts att vara på sfi under den här tiden och hur du tänker inför framtiden.
- **Skriv och berätta om ditt första år i Sverige.**
Berätta om var du bodde och hur det var där. Berätta också om dina första intryck av Sverige och svenskarna. Kom ihåg att berätta i tidsordning och att variera dina uttryck.
- **Skriv och berätta om en fest du minns.**
Berätta om vem festen var hos och varför det var fest. Berätta också vad som hände under festen, vad ni gjorde och vad ni åt och drack. Berätta om vilka som var med på festen. Kom ihåg att berätta i tidsordning och att variera dina uttryck.

2. Berättande genre

Berättande genre är en väldigt bred genre och återberättande genre är en del av den berättande genren tillsammans med anekdoter och sedelärande berättelser. Berättande text kallas också för narrativ text. Berättande text kan vara fiktiva berättelser som till exempel sagor, fabler och berättelser. De berättande texter som baseras på faktiska händelser kan bland annat kallas återberättande/återgivande text och observationer. På sfi är de berättande texter som är mest användbara för eleverna meddelande, privat/informellt brev och formellt brev. Det är då också viktigt att som struktur gå igenom den valda textens formalia (datum, hälsning, inledningsfraser o.s.v.)

Strukturen hos berättande genre:

En berättande text innehåller ofta någon form av rubrik, orientering, händelsebeskrivning och avslutas med någon form av kommentar.

Rubriken ska på något sätt fånga läsarens intresse.

Orienteringen ska ge en bakgrund så att läsaren lättare kommer in i texten. Orienteringen svarar på frågorna när, var, vem/ vilka och vad.

Sedan följer en händelsebeskrivning. I sagor, fabler och berättelser ska det i händelserna finnas med någon form av komplikation, ett problem som får sin upplösning i slutet av texten. Berättelsen avslutas med en sammanfattande kommentar som tar fasta på det viktiga i texten (moralen eller budskapet).

Typiska språkliga drag hos texttypen:

Verben (processerna) i en berättande text är ofta i preteritum. Materiella processer (handlingsverb) används för händelserna i berättelsen (ex. Hanna gick tidigt till skolan på onsdagen) och mentala (tänker och känner) (ex. Hon tyckte att det skulle bli roligt idag när de skulle på utflykt. Hon längtade efter att få se alla djuren) och verbala (säger) (ex. Den arga gubben som bodde i huset skrek åt henne) processer används för aktörernas reaktioner och reflektioner.

Det ordförråd som används är vardagligt.

Satser och meningar länkas ihop med tidsadverbial. Tidsadverbialen är ofta spetsställda (ex. Sedan gick hon hem igen).

Utvecklade nominalgrupper är vanliga vid beskrivningar av personer och platser (ex. Den arga gubben som bodde i huset skrek åt henne).

Exempel: Formellt brev

Viveka Lank
Skolgatan 31
602 25 Norrköping
oktober 19, 2012

Bilbolaget AB
Generalsgatan 23
602 25 Norrköping

Till Bilbolaget

Jag lämnade in min gamla bil för reparation av motorn men era mekaniker har inte lyckats laga den.

Den 12 oktober lämnade jag in min bil, en Ford Focus, för att motorn på bilen behövde repareras. När jag hämtade bilen sa mekanikern att reparationen var gjord. Jag betalade 4000 kronor men upptäckte snart att reparationen inte hade lyckats och att bilen inte gick att starta. Jag talade med mekanikern Tarras och han sa att de hade gjort så gott de kunde och att jag fick lämna in bilen någon annanstans om jag inte var nöjd.

Jag är absolut inte nöjd och jag vill att ni ska reparera min bil. Jag har redan betalat 4000 kronor för att få bilen reparerad och jag är inte nöjd förrän min bil är reparerad och fungerar igen.

Jag förväntar mig två saker:

- 1) Jag vill att ni reparerar bilens motor utan att det ska kosta mer än jag har betalat
- 2) Jag vill ha en gratis hyrbil under tiden som ni reparerar bilen

Jag tycker att er service är mycket dålig. Ni kan ringa mig på 073-768 33 75 om ni vill komma i kontakt med mig. Jag vill ha ett svar innan den 31 oktober.

Med vänliga hälsningar,

Viveka Lank

Exempel: Brev till mamma

Norrköping 2012-04-03

Hej mamma!

Det var länge sedan vi sågs nu. Hur är det med dig?

Jag pratade med pappa på telefon i går och han sa att du hade haft huvudvärk i flera dagar.

Har du varit och besökt läkaren, så att du kan få någon medicin mot huvudvärken?

Pappa sa också att ni hade varit ute vid sommarstugan i helgen.

Blev du sugen på att flytta ut dit och slippa staden? Det är väl lite väl kallt att flytta ut redan, när vissa dagar bara har någon enstaka plusgrad. Det är bättre att vänta tills temperaturen drar sig upp mot 15-gradersstrecket. Det är trevligare. Men det är ju fint att vara utomhus nu när det börjar komma lite knoppar och vårblommor.

I helgen tyckte jag att det var lite väl kallt, så jag var inte ute i trädgården, men förra helgen var jag ute hela helgen. Jag rensade efter vintern, grävde om i komposten och klippte ner alla perenner så att det nya som snart kommer upp ser fint ut. Det är skönt att rensa ur så där. Det känns som en vårstädning, verkligen. Jag har även hunnit med att sätta några frön till chili-plantor, men de står inne än så länge.

Annars är allt bra hemma hos oss. Barnen jobbar på bra i skolan och de ser fram emot lovet. Det är skönt för dem att få lite tid ledigt från allt jobb. De går i skolan från åtta till fyra varje dag. Det är långa dagar. De har redan bokat upp nästan alla dagar på lovet då de ska träffa kompisar och göra olika saker, men jag har sagt till dem att vi ska besöka er på lördag. Jag hoppas pappa har sagt det till dig.

Vi kom överens på telefon att alla skulle träffas nu på lördag hemma hos er och fira påsken, som vi brukar. Eftersom du inte har mått så bra på senare tid så bestämde vi att ni inte behöver bekymra er om något, utan jag och systrarna fixar allt som behövs. Se till att vara hemma bara. Försök få pappa och slappna av lite om du kan. Han hetsar upp sig hela tiden och stressar över allt, sedan du blev dålig. Säg till honom att han inte ska göra något inför helgen. Det behövs inte. Ta det lugnt nu, så ses vi till helgen.

Puss och kram, Eva.

Exempel: Meddelande

Älskling!

Kan du hänga upp tvätten?

Jag hann inte det i morse.

Vi ses klockan sju.

Mia

Till alla boende!

Det är väldigt stökigt i trappuppgången.

Cyklar, barnvagnar och sandlådeleksaker

finns överallt.

Töm trappuppgången på era saker. Det som är kvar i trappuppgången på fredag kommer att slängas i grovsoporna.

Värden

Jonas!

Måns ringde och sa att ni ska träffas på bowlingrestaurangen

klockan fem istället för klockan sex. Om det inte passar för dig

sa han att du kunde ringa honom på 025-337219.

Pappa

Klass 38 X!

Vi har gått till biblioteket.

Vi är tillbaka cirka klockan 11.00.

Om du kommer strax efter att vi har gått,

så kom efter till biblioteket,

annars vänta tills vi kommer tillbaka.

Eva L

Till eleverna i skrivgrupperna!

Idag är er lärare Eva sjuk. Ni kommer alltså inte ha någon

lärare idag utan får arbeta själva i klassrummet.

De uppgifter ni ska göra är:

1. Utse en elev som leder arbetet med att rätta

felmeningarna. Rätta tillsammans.

2. Skriv en återberättande text om en resa du har gjort.

3. Ta ett läxpapper med dig hem. De ligger framme vid

tavlan.

Kanslist Lena

Skrivövningar

- **Skriv ett brev till en barndomsvän.**

Du hade bestämt träff med en av dina barndomsvänner, men du fick förhinder och kunde inte komma till mötet. Skriv ett brev till din vän och be om ursäkt för att du inte kunde komma då ni hade bestämt. Förklara varför du inte kunde komma och föreslå ett annat tillfälle då ni kan träffas. Kom ihåg att börja och avsluta på ett lämpligt sätt.

- **Skriv ett meddelande**

Telefonen ringer. Det är din mamma som säger att hon har jätteont i magen. Det skär till i magen emellanåt och då skriker hon rakt ut. Hon vet inte vad hon ska göra, men hon vill att du kommer.

Skriv ett meddelande till din partner och berätta var du har tagit vägen. Kom ihåg att inleda och avsluta på ett lämpligt sätt.

- **Skriv ett reklambrev till affären där du köpte din grammatikbok.**

Du har upptäckt att sidorna 142-178 saknas i din nyinköpta grammatikbok. Skriv ett brev till affären och berätta om boken och förklara hur du vill att affären löser detta. Se till att inleda och avsluta på lämpligt sätt.

3. Instruerande text

En instruerande text har till syfte att förklara hur något görs. Alla former av instruerande text går att använda eftersom de finns överallt i samhället och oavsett hur nya eleverna är i Sverige måste de ändå gå iland med att följa instruktionerna för att till exempel: sätta på tvättmaskinen, boka tid i tvättstugan, koppla in TV:n och installera datorn. De måste kunna förstå vad läraren säger att de ska göra på lektionen och vad instruktionen på testet instruerar dem om. På den första nivån kanske de instruerande påbudsskyltar som finns i trafiken kan passa: Hur ska man egentligen gå på gång- och cykelvägen? (På vänster sida, om det är inte är avdelat med en linje.)

Strukturen i en instruerande text:

En instruerande text är väldigt enkel och tydlig i sin struktur. Det är en målinriktad struktur, där texten är tydligt uppdelad i steg, ofta numrerade eller i punktform. Varje steg följer på det förra steget, helst bara ett arbetsmoment per steg. Strukturen är den samma tills att texten ledsagt läsaren från start till mål. I recept och konstruktionsanvisningar kan den instruerande texten inledas av en lista på material som behövs till genomförandet.

Typiska språkliga drag för texttypen:

En instruerande text kan konstrueras på flera olika sätt.

Dels kan man använda sig av imperativ på verben (ta, blanda, håll). Då använder man inte subjekt alls i meningarna.

Dels kan man använda presensformen på verbet och ha ett opersonligt pronomen (man) som subjekt. Du kan också använda pronomenet du som subjekt tillsammans med verb i presens. Processerna är materiella i en instruerande text t.ex: gå, följ, hacka och grädda.

Det förekommer ofta sammanlänkande ord för att förstärka att det är stegvisa moment som måste genomföras i en viss ordning t.ex: först och sedan.

Exempel: Gemensam instruerande text

Vakna klockan sex och stig upp ur sängen.
Gå och duscha.
Öppna varmvattenkranen och kallvattenkranen.
Stig in under duschen och stäng duschraperiet.
Öppna schampoflaskan och ta lite schampo och massera huvudet.
Duscha ur håret och gnugga in kroppen i tvål.
Duscha av kroppen.
Ta handduken och torka kroppen och håret.
Massera kroppen med hudkräm.
Klä på dig och gå sen till köket.
Ta fram en ost, smör, marmelad, kaffe och bröd.
Brygg kaffe.
Sätt dig vid bordet och ta bröd och bred smör på det.
Lägg sen en bit ost på brödet och ta en sked marmelad och bred på osten.
Ät upp. Njut!

Ta en kopp kaffe. Drick kaffet.
Ställ disken i diskmaskinen.
Gå in i badrummet, tvätta händerna, borsta tänderna och kamma håret.
Ta på lite parfym.
Hoppa i sandalerna, ta väskan och gå ut och stäng dörren.
Ta en promenad till skolan.

Exempel: matrecept

Kladdkaka

Ingredienser

12-16 port

100 g smör

2 1/2 dl strösocker

2 ägg

1 1/2 dl vetemjöl

3 msk kakao

1 tsk vaniljsocker

Garnering:

florsocker

Till servering:

vispad grädde eller glass och frukt

Gör så här

Sätt ugnen på 175°. Smält smöret i en kastrull. Lyft av kastrullen från plattan. Rör ner socker och ägg, blanda väl. Rör ner övriga ingredienser så att allt blir väl blandat. Häll smeten i en smord och bröad form med löstagbar kant, ca 24 cm i diameter. Grädda mitt i ugnen ca 20 min. Kakan blir låg med ganska hård yta och lite kladdig i mitten. Låt kakan kallna. Pudra över florsocker. Servera med grädde eller glass och frukt.

Exempel: laga cykelpunktering

Laga cykelpunktering

För in verktyget över muttern och vrid motsols. Du behöver inte skruva av hela muttern för att ta loss hjulet. Det räcker med ett varv med universalnyckeln på de båda hjulmuttrarna, sedan är det enkelt att ta av hjulet.

Lossa hjulet från gaffeln. För att kunna ta av slangen från fälgen måste du ta bort ventilen.

Både ventilen och den gängade ringen måste skruvas av. Lossa däckets.

Tag ur slangen. Pumpa in lite luft i slangen och för ner den i en hink eller balja med vatten.

Låt hela slangen rotera ner i vattnet. Kontrollera särskilt noga vid ventilen, det kan vara den som läcker. Så fort hålet kommer under vattnet börjar luften att bubbla upp mot vattenytan.

Sätt tummen över hålet och tag upp slangen. När du lokaliserat hålet är det bra att märka ut det med en penna. Rita även ut det område som lappen kommer att täcka. Det är viktigt att stryka ut solution över hela ytan som lappen skall täcka, annars kan lagningslappen släppa efter ett tag.

Rugga upp ytan. Stryk ut ett tunt lager solution över en yta som är något större än den yta du markerat ut för lagningslappen.

För att lagningslappen skall fästa ordentligt måste du vänta cirka två minuter för att låta solutionen torka. Tag bort aluminiumfolien från lagningslappen. När solutionen torkat kan du sätta fast lagningslappen på slangen. Låt lagningslappen vulkanisera fast. Lagningslappen sitter ordentligt fast när du kan ta loss plastfolien utan att lappen släpper från slangen.

Du har nu reparerat hålet på din cykelslang.

Skrivövningar

- **Skriv en instruktion**

Din kompis ska komma och hälsa på dig för första gången sedan du flyttade till Norrköping. Hen kommer att komma medan du fortfarande går i skolan. Skriv en vägbeskrivning för hur hen ska gå för att ta sig från resecentrum till S:t Olofsskolan. Kom ihåg att vara tydligt och att skriva instruktionerna i rätt ordning.

- **Skriv en instruktion**

Du är jätteduktigt på något. Många gånger har familjen och kompisar bett dig om hjälp när de ska göra det där som du är så duktig på. Det kan vara att byta däck på bilen, byta blöjor på en sprattlande bebis, sy ett par byxor eller något annat.

Skriv ned en instruktion för hur man ska göra när man gör det är som du är så bra på. Då kan de lära sig att göra det själv. Kom ihåg att vara tydlig och skriva instruktionerna i rätt ordning, så att det är lätt att följa dem.

- **Skriv en instruktion**

Du vill att även dina barn ska kunna laga mat och har börjat öva med dem hemma. Idag ska ditt äldsta barn göra maten och den ska vara färdig när du kommer hem med de små barnen från simskolan. Du måste skriva ned receptet så tydligt och enkelt så att ditt barn förstår instruktionen.

Tänk på att först skriva alla ingredienserna innan du skriver receptet. Skriv sedan arbetsmomenten i rätt ordning.

4. Beskrivande text

Den beskrivande genren har till syfte att förmedla information/fakta. Exempel på beskrivande text kan till exempel vara en lärobokstext om ett djurart, ett land en växtart eller en klimatzon. Texten är generellt skriven och ska täcka hela fältet, inte bara en specifik individ av djurarten eller en del av landet.

Beskrivande text har en viss struktur:

Texten inleds med en rubrik som tydligt deklarerar innehållet i texten. Sedan kommer en klassifikation och därefter följer ett antal stycken med beskrivningar av olika detaljer som är intressanta för det aktuella ämnet. Beskriver man ett land vill man kanske veta var det ligger, hur naturen är där, hur det är styrt och vad som är typisk för dess kultur. Beskriver man ett djur vill man kanske istället veta i vilken slags natur som djuret bor, hur djuret ser ut, vad det äter och hur många ungar det får.

Språkliga drag hos beskrivande text:

Det som beskrivs i texten presenteras generellt och ofta med utbyggda nominalgrupper (Den stora afrikanska elefanten). Det beskrivna och dess delteman finns ofta på remaplatsen.

Verben att vara och att ha (relationella processer) förekommer ofta. Dessutom förekommer beteendemässiga och materiella verb för bland annat beteende, utspridning och föda.

Verbens tempus är presens eftersom textens innehåll inte är beroende av tid. Eventuellt kan texten ha ett historiskt avsnitt. Tempus är då preteritum. Passiva satser är vanliga i beskrivande text.

Beskrivande text innehåller specifikt/tekniskt ordförråd beroende på ämne samt vanliga ord. Textens meningar grupperas efter innehåll/område, men texten innehåller vanligtvis inga sammanlänkande ord.

Exempel: Vargen

Vargen

Vargen är ett rovdjur som man har jagat intensivt i alla tider, åtminstone i Nordeuropa. Vargen finns i Europa, Asien och Nordamerika. En vuxen varg är ca 150 cm lång, inklusive en drygt 40 cm lång svans. De största exemplaren väger omkring 75 kg. Den har en grå päls men är vit på bröst och mage. Vargen lever huvudsakligen i vidsträckta skogar eller på buskbevuxna stäpper. Vargen jagar och äter huvudsakligen stora djur som älg eller ren men också mindre däggdjur och fåglar. Om den är mycket hungrig går den även till anfall mot tamboskap men den undviker människan. Före 1850 fanns det gott om vargar i Sverige, men nu finns det bara cirka 250 kvar, tror man.

Exempel: Undervisning i svenska för invandrare (sfi)

Vad är undervisning i svenska för invandrare (sfi)?

Utbildning i svenska för invandrare är en kvalificerad språkutbildning som syftar till att ge vuxna personer med annat modersmål än svenska grundläggande kunskaper i svenska språket. I utbildningen får man lära sig och utveckla ett funktionellt andraspråk. Sfi ska vila

på grundläggande värden som uttrycks i Läroplan för vuxenutbildningen 2012. Utbildningen ska enligt läroplanen både gestalta människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor.

Man har rätt att studera i sfi när man: är minst 16 år, inte har grundkunskaper i svenska, är folkbokförd i en kommun

Vem ansvarar för sfi?

Varje kommun har ansvar för att de individer som har rätt till sfi och bor i kommunen erbjuds utbildning. Undervisning ska finnas att tillgå för individen så snart som möjligt efter att rätten till sfi har inträtt. Om det inte finns särskilda skäl, ska undervisningen ha påbörjats inom tre månader. Det är kommunen som ansvarar för utbildningens kvalitet.

Utbildningens syfte

Sfi ska ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket. Eleverna ska lära sig och utveckla svenska som ett funktionellt andraspråk. På sfi ska eleverna lära sig redskap för att kommunicera och delta aktivt i vardags-, samhälls- och arbetsliv. Sfi ska hjälpa elever som inte kan läsa och skriva att lära sig det.

Sfi ska planeras och utformas tillsammans med eleven och anpassas till elevens intressen, erfarenheter, allsidiga kunskaper och långsiktiga mål. Utbildningen ska kunna kombineras med arbete eller andra aktiviteter, t.ex. arbetslivsorientering, validering, praktik eller annan utbildning. Sfi måste därför utformas flexibelt när det gäller tid, plats, innehåll och arbetsformer att det är möjligt för eleven att delta i undervisningen.

Utbildningens mål och karaktär

Målet för sfi är att eleven ska utveckla

sin förmåga att läsa och skriva svenska,

sin förmåga att tala, samtala, läsa, lyssna och förstå svenska i olika sammanhang,

ett gott uttal,

sin förmåga att använda relevanta hjälpmedel,

sin förmåga att anpassa språket till olika mottagare och situationer,

insikter i hur man lär sig språk, och

inlärnings- och kommunikationsstrategier för sin fortsatta språkutveckling.

Sfi karaktäriseras av att eleven utvecklar en kommunikativ språkförmåga. Detta innebär att kunna kommunicera, såväl muntligt som skriftligt, utifrån sina behov. Eleverna ska få kunskap om det språkliga systemet (ord, fraser, uttal och grammatiska strukturer) och om språkanvändning (hur man bygger upp en text och gör funktionella språkliga val och anpassningar i förhållande till mottagare och syfte).

Utbildningens uppbyggnad

Utbildningen består av tre olika studievägar, Sfi 1, Sfi 2 och Sfi 3, som riktar sig till personer med olika bakgrund, förutsättningar och mål. Sfi 1 utgörs av kurserna A och B, Sfi 2 av kurserna B och C samt Sfi 3 av kurserna C och D. Sfi 1 vänder sig i första hand till personer med mycket kort studiebakgrund och Sfi 3 till dem som är vana att studera. Trots att en elev kan avsluta sfi efter respektive kurs eller studieväg är intentionen att alla elever ska ges möjlighet att studera till och med kurs D.

Rumänien

Statsskick: Republik

Huvudstad: Bukarest

Yta: 237 500 km²

Folkmängd: 21,5 miljoner

Valuta: rumänsk leu

Rumänien ligger i sydöstra Europa och är bergigt i norr, medan den södra delen domineras av den vidsträckta Donauslätten. Vid utloppet till Svarta havet bildar Donau ett delta som är viltreservat för många inhemska fåglar och flyttfåglar. Landet gränsar i norr mot Ukraina, i öster till Moldavien och Svarta havet, i söder till Bulgarien, längs med floden Donau, och i väster mot Ungern och Serbien.

Rumänien är en demokratisk republik. Den lagstiftande makten innehas av parlamentets två kammare, Senat (senaten), med 140 medlemmar och Camera Deputaților (deputeradekammaren), med 345 medlemmar. Medlemmarna i varje kammare väljs vart fjärde år. Landets president väljs i direkta val vart femte år. Presidenten utser en premiärminister, som leder regeringen. Övriga regeringsmedlemmar utses i sin tur av premiärministern och utnämns av presidenten. Regeringen är underställd parlamentets godkännande.

Befolkningen består av 90 % rumäner och 7 % ungrare. Rumänska språket härstammar i likhet med flera andra språk i södra Europa från latinet, även om Rumänien har isolerats från andra romanska språkgrupper och nästan helt omges av slaviska språk.

Rumänien har stora naturtillgångar – olja, naturgas, kol, järn, koppar och bauxit. De viktigaste industrierna är metallindustrin, verkstadsindustrin och den petrokemiska industrin.

Bland rumänska kulinariska specialiteter märks stekta köttbullar, kåldolmar, fläskgryta med vitlök och lök, samt munkar med ost och gräddde.

Den gastkramande historien om Dracula är inspirerad av den rumänske greven Vlad Dracul från 1400-talet, vars son var beryktad för att under krigstider spetsa sina fiender på pålar. Andra välkända rumäner är författaren Eugene Ionesco, gymnasten Nadia Comăneci och kompositören George Enescu.

Rumänien är medlem av Europeiska unionen sedan 1 januari 2007 och militäralliansen Nato sedan 29 mars 2004.

Rumänien är till ytan ungefär hälften så stort som Sverige, men Rumänien har mer än 2 gånger så stor befolkning.

Klimatet i Rumänien innebär heta somrar och kalla vindar. Klimatet blir mildare utmed Svarta Havet, där vattnet hejdar de stora temperaturskillnaderna. Den största nederbördsmängden faller i de västra delarna av landet och i Karpaterna.

Rumänien har stora temperaturväxlingar med värmerekordet över 44 grader och köldrekord

under -38 grader. Landet har måttlig nederbörd med även snöfall på vintern.

Landets officiella språk är rumänska. Runt 30 miljoner personer i världen talar rumänska, främst i Rumänien och Moldavien. Minoritetsspråken erkänns inte som officiella språk i den rumänska författningen. En relativt stor ungersk minoritet i Transsylvanien talar både ungerska och rumänska.

De flesta rumäner är medlemmar i den rumänsk-ortodoxa kyrkan, som är en kyrka inom östortodoxa kristendomen. Katolicismen och protestantismen är också representerade.

Den rumänska skolan är obligatorisk i 10 år. Barnen har även möjlighet att gå i en frivillig förskola i tidig ålder 3-6 år. Efter grundskolan kan eleverna frivilligt avlägga inträdesprov till Gymnasiet, som har ett utbud av praktiska och teoretiska linjer. Det finns över 40 högre lärosäten, däribland fem universitet och fem tekniska högskolor. Undervisningen är avgiftsfri.

Kulturellt sett befinner sig Rumänien mellan öst och väst. Folkkulturen lever starkt i byar och på landsbygden. Färgrika broderier och vackra träsniderier utmärker konsthantverket. Folkmusiken är viktig för Rumänien och tack vare Bela Bartoks insamling av denna musik lever traditionen vidare även i städerna. Musikstilen Doina är särskilt populär, en typ av musik som kännetecknas av frirytmsång, flöjter, fiol och hackbräde.

Skrivövningar:

- **Skriv en faktatext om din hemstad.**

Skriv en beskrivande text om den stad du kommer från. Beskriv var staden finns och hur stor den är. Beskriv naturen i och runt staden och hur staden ser ut. Beskriv även de sevärdheter som finns i och runt staden. Ta gärna med någon som du tycker är intressant med din hemstad.

- **Skriv en faktatext om ett vanligt djur i ditt hemland.**

Skriv en beskrivande text om djuret. Se till att få med en beskrivning av hur djuret ser ut, var det lever, vad det äter och hur de lever och får ungar.

- **En känd person**

Skriv en utförlig beskrivning av en känd person som du tycker mycket om. Beskriv utseende, kunskap, intressen, egenskaper mm

5. Argumenterande text

Det finns två olika argumenterande texter, den argumenterande och den diskuterande texten. En argumenterande text har till syfte att uttrycka en åsikt samt att argumentera för denna åsikt, att försöka övertala lyssnaren/läsaren att tycka samma sak. Den diskuterande texten har till syfte att undersöka för- och nackdelar med en viss företeelse, för att på så sätt kunna utröna vad som kan vara det bästa alternativet.

Strukturen hos en argumenterande text:

Den argumenterande texten inleds med att du presenterar din tes - din åsikt.

Därpå följer dina argument, som förklarande motiveras. Använd dig av både känslargument och av faktaargument för att få fram din åsikt. Tänk inte att argumenten förklarar sig själv, för tydlighets skull och för att kunna övertyga andra skall förklaringarna vara utförliga. Du riskerar att din text får en lätt barnslig prägel, om du bara presenterar din åsikt med enkla argument. I din argumenterande text kan du även ha med några tänkbara motargument som du sedan argumenterar emot (och smular sönder, förstås).

Du kan gärna avsluta din text med att återupprepa din åsikt som en slutsats.

Strukturen hos en diskuterande text:

Den diskuterande texten inleds med att ämnet eller tesen presenteras.

Därefter presenteras de argument som talar för och emot tesen. De kan presenteras var för sig, de ena först, de andra sedan. De kan också varvas: ett argument för och ett argument mot, ett argument för o.s.v. Till varje argument hör en tydlig motivering som placeras i direkt anslutning till argumentet.

Texten avslutas med en slutsats om vad din åsikt i frågan nu är.

Språkliga drag hos texttypen:

Eftersom syftet med texttypen är att övertyga andra om att du har rätt, kan ett överdrivet språkbruk förekomma d.v.s att dina argument framställs som självklara, kloka, förnuftiga o.s.v. Även de relationella processerna åstadkommer detta. Jag tycker att man inte ska prata i mobilen när man kör bil har inte samma tyngd som Det är livsfarligt att prata i mobilen samtidigt som man kör bil. Sammanlänkande ord som används i texten som kan användas mellan de olika argumenten är t.ex. för det första, för det andra, dessutom, därför. Mellan argument för olika ståndpunkter kan t.ex. dessa ord användas: emellertid, å andra sidan.

Exempel: Norrköping, bra eller dåligt?

Norrköping, bra eller dåligt?

Om du funderar på att flytta till Norrköping behöver du veta olika saker om att bo i Norrköping. Norrköping är inte en för stor stad jämfört med andra städer. Därför är det lätt att hitta i staden.

Det tar inte lång tid att ta sig från en plats till en annan med bil, buss eller spårvagn. Spårvagnen är bra för miljön och det får plats många människor i en spårvagn. Det är lätt för

handikappade och de med barnvagn att åka spårvagn.

Människorna i Norrköping är snälla, men det är svårt att trivas och umgås med dem, för de är inte så sociala.

Det finns stora och jättefina skogar runt Norrköping, där man kan plocka svamp och blommor. Du kan promenera och springa i skogen på sommaren.

Genom Norrköping går den fina Strömmen där man kan fiska. Det finns också fina blommor på gatorna och i parkerna. Det finns inte så mycket jobb i Norrköping.

Exempel: Surf i EU ska inte kosta skjortan

Surf i EU ska inte kosta skjortan

1,6 miljoner svenskar har tillgång till internet i mobilen och för allt fler har det blivit vardag att surfa med mobilen när man är på språng.

Men om man reser till andra EU-länder blir kostnaderna snabbt extremt höga. Svenskarna reser och surfar som aldrig förr – men när det gäller priserna för mobilsurf har marknaden inte följt med. Det är oacceptabelt att telekomindustrin bromsar rimliga priser, därför kommer vi att driva frågan om sänkning av kostnader för mobilsurf i EU under hösten.

EU-parlamentet diskuterar just nu ett förslag om nya regler för användandet av mobilen i utlandet, så kallad roaming. Genom en prisreglering av dataroaming inom EU kan konsumenter skyddas från skyhöga räkningar. Konsumenter och småföretagare i USA kan ringa och surfa oavsett om man är i New York eller Los Angeles, utan att det kostar extra. Så måste det också bli i EU.

Problemet med oskäligt höga avgifter för mobilanvändande utomlands är inte nytt. Redan 2007 infördes ett pristak för röstsamtal i Europa och 2009 ett för sms. Regleringen har hjälpt till att pressa ned priserna för samtal och sms till mer acceptabla nivåer. Nu måste EU gå vidare med mobilsurfpriserna eftersom telekom- industrin fortfarande tar ut sanslösa taxor för mobilsurf i utlandet. Detta är inte acceptabelt.

Vi hoppas att den borgerliga regeringen är med på en reglering. Förra gången det begav sig bromsade den moderata EU-parlamentarikern Gunnar Hökmark kravet om lägre priser, eftersom detta skulle ”innebära ett allt för stort ingrepp på marknaden”. Men Hökmark hade fel – de pristak han så starkt var emot har haft en entydigt positiv effekt på priserna för samtal och sms i utlandet.

Nu är det dags att EU inför ett pristak för dataroaming som gör det möjligt att surfa på sin mobil också i övriga Europa, utan att bli ruinerad. Vi stödjer självklart nödvändiga strukturella reformer på den europeiska telekommarknaden men vi accepterar inte att konsumenter och småföretagare drabbas under den tid det tar för reformerna att pressa ner priserna.

Marita Ulvskog,
EU-parlamentariker och ledamot i industriutskottet

Anna Hedh
EU-parlamentariker och ledamot i inre marknads- utskottet

2011-09-20

Skrivövningar

- **Skriv en argumenterande text om du borde få betyg nu eller senare.**

På sfi finns betygskriterier från skolverket som tydligt beskriver vad man ska förstå och kunna producera i svenska språket inom hörförståelse, läsförståelse, skriftlig produktion och muntlig produktion och interaktion (samtal). Skriv en argumenterande text om vad du anser om dina färdigheter. Bör du få betyg?

Se till att ha med:

- vad du tycker om dina kunskaper
  - varför du tycker så, motivera
-
- **Skriv en diskuterande text om mobiltelefoner**
- Nu för tiden använder nästan alla människor mobiltelefoner. Vilka för- och nackdelar tycker du finns med mobiltelefoner?
Skriv minst tre fördelar och tre nackdelar. Motivera dina åsikter.
-
- **Skriv en diskuterande text om svensk sjukvård.**
- Vad tycker du om svensk sjukvård? Vad finns det som är positivt och negativt med svensk sjukvård.
- Presentera de argument du finner för och emot svensk sjukvård idag.
  - Se till att motivera samtliga argument (att förklara varför du tycker så).
  - Formulera en slutsats, dvs ett slutomdöme om sjukvården, utifrån din argumentation.

6. Redogörande text

En redogörande text är en form av beskrivande text, en faktatext som även beskriver sammanhang. En redogörande text har till syfte att analysera och redogöra för ett händelseförlopp. I texten läggs händelser och orsakssammanhang tillsammans till en redogörelse. Texttypen är vanligt förekommande inom ämnet historia där den används för att redogöra för historiska händelser och deras orsaker och följder.

Strukturen i en redogörande text:

En redogörande text beskriver ett faktaskeende, vad som hände, varför något hände och vad det ledde till. Texten har både kronologisk följd och följd i sammanhang. Texten bör inledas med en rubrik som anknyter på ett tydligt sätt till ämnet för texten.

Det ska tydligt framgå av textens inledning vilket förlopp som texten avser att redogöra för (som en orientering för läsaren). Det behöver inte vara ett specifikt tillfälle som redogörs för, utan det kan röra sig om ett lämpligt förfarande i en viss situation. Viktigt är att minnas att de texter vi kräver av våra elever ska beröra "för eleven bekanta ämnen".

Texten kan skilja sig från en återberättande text genom att sakna personliga kommentarer om hur skeendet upplevdes.

Typiska språkliga drag för texttypen:

Eftersom det är ett skeende som ska beskrivas kommer textens struktur att vara kronologisk, (här liknar genren den återberättande genren).

Textens processer skrivs i preteritum om texten avser att redogöra för ett specifikt skeende (ex. en historisk händelse) och skrivs i presens om texten ska redogöra för hur ett visst skeende genomförs eller bör genomföras (ex. hur man ska bete sig om brandlarmet går).

Sammanlänkande ord Orsakssamband uttrycks med verb: ledde till, gav upphov till.

Andra språkliga drag Handlingar uttrycks i hög grad av nominalfraser istället för verb: att studera → en studie av, att upptäcka → upptäckten, ett ämne som effektivt dödar bakterier → ett effektivt bakteriedödande ämne.

Exempel: Hur går en rättegång till?

Hur går en rättegång till?

Det som brukar kallas rättegång heter i domstolen huvudförhandling. Det är ett sammanträde i en domstol. Rättegången är muntlig och det betyder att olika personer får berätta om den händelse som åtalet handlar om.

De som blir kallade till rättegång är ofta nervösa och oroliga eftersom det många gånger är den första kontakten de har med en domstol. Mer kunskap om vad som händer före, under och efter rättegången gör att det blir lättare att medverka.

Vad är en huvudförhandling?

Under huvudförhandlingen ska tingsrätten bestämma om den person som är misstänkt för ett brott ska dömas för det. Domstolen går igenom det som har betydelse i målet. Åklagaren redogör först för hur han eller hon anser att brottet har gått till. Det kallas

sakframställan.

Därefter pratar domstolen med dig, som nu kallas målsägande. Sedan pratar domstolen med den tilltalade, det vill säga den misstänkte, och slutligen med eventuella vittnen. Har du begärt skadestånd tar domstolen även upp den frågan. Om du undrar över något under huvudförhandlingen kan du vända dig till åklagaren eller till ditt målsägandebiträde, om du har ett sådant.

Kallelse

När det är dags för rättegång får du en kallelse med posten. Kallelsen får du om du måste förhöras under rättegången eller om du har begärt skadestånd. Du kan även bli kallad till videokonferens.

Om du får en kallelse måste du komma. Du måste kontakta domstolen om du blir sjuk eller har någon annan anledning att inte komma. Domstolen beslutar då om du har ett giltigt skäl att inte närvara. Om du inte har ett giltigt skäl och inte kommer kan du bli tvungen att betala en form av straffavgift som kallas vite. Det finns information om detta i kallelsen.

Vad ska jag göra under huvudförhandlingen?

Under huvudförhandlingen får du med egna ord berätta vad som har hänt. Därefter ställer åklagaren och den tilltalades försvarsadvokat frågor till dig. Domare och nämndemän i domstolen kan också ställa frågor. Förhören med dig kallas målsägandeförhör. De brukar vara detaljerade. Det är nödvändigt för att åklagaren ska kunna bevisa att ett brott har begåtts.

Måste jag träffa den misstänkte?

Om du tror att du inte kommer att kunna berätta allt om den tilltalade är i rummet bör du meddela det i god tid före förhandlingen. Det kan du meddela till domstolen, åklagaren eller till ditt målsägandebiträde. Domstolen kan då till exempel besluta att den tilltalade ska vara i ett annat rum när du förhörs. Den tilltalade har dock rätt att lyssna på förhöret via högtalare.

Om du är rädd för en åhörare kan domstolen besluta att den personen ska gå ut under förhöret med dig. Om mycket känsliga saker tas upp under rättegången kan domstolen besluta att bara vissa personer får stanna i rättssalen. Man brukar då säga att förhandlingen hålls inom stängda dörrar.

Dom

Domstolen ger besked om när de kommer att meddela domen. Den dagen kan du ringa domstolens kansli och få veta hur domstolen har dömt. Om du har begärt skadestånd får du automatiskt och utan kostnad den skrivna domen med posten. I annat fall får du be åklagaren eller domstolen om att få domen.

Överklagande

Om du inte är nöjd med tingsrättens dom kan du överklaga den till hovrätten. I domen står det hur du ska göra. I vissa fall krävs ett så kallat prövningstillstånd för att hovrätten ska ta upp målet. Det framgår också av domen. Om du överklagar domen kan det bli en ny rättegång i hovrätten. I vissa enkla fall kan dock hovrätten avgöra målet utan att hålla någon huvudförhandling.

Kostnader i samband med rättegången

Om du har kallats till rättegång på begäran av åklagaren har du rätt att få ersättning för de kostnader du har haft för att kunna komma. Du kan ta upp frågan om ersättning i receptionen efter rättegången. Ersättningen betalas ut direkt i domstolens reception.

Om du har höga kostnader kan det finnas möjlighet till förskott. Kontakta domstolen om du vill ha mer information.

Har du kostnader för till exempel eget juridiskt ombud eller bevisning, har du rätt att begära ersättning av den tilltalade för dessa kostnader. Om den tilltalade döms att betala ett begärt skadestånd ska han eller hon även betala dina rättegångskostnader.

Exempel: Penicillinet upptäcktes av en slump

Penicillinet upptäcktes av en slump

1928 arbetade den engelske läkaren Alexander Fleming med en studie av bakterier som bland annat orsakar finnar. Vid arbetets slut glömdes en bakterieodling bort och senare gjordes upptäckten att det runt en av mögelfläckarna i odlingen inte fanns några bakterier. Istället hade en mögelsvampspor börjat gro i odlingen. Läkarens slutsats var att svampen utsöndrade ett effektivt bakteriedödande ämne. Det latinska namnet, *Penicillium notatum*, gav upphov till ämnets namn, penicillin. Upptäckten ledde till att Fleming adlades och att han blev nobelpristagare. Penicillinet har räddat miljontals människoliv.

Skrivövningar:

- **Skriv en redogörelse för hur man lär sig språk.**
Skriv en redogörande text över hur man på ett bra sätt arbetar med att lära sig ett nytt språk. Vilka olika moment eller delar är viktiga för språkinläring? Finns det något som är särskilt viktigt för att framgångsrikt lära sig språk?
- **Skriv en redogörelse för hur man ska göra när man söker jobb.**
Skriv en redogörande text över hur man ska göra när man söker arbete. Redogör för allt man behöver göra och förklara varför man ska göra så.
- **Skriv en redogörelse över hur sjukvården är uppbyggd i ditt hemland.**
Skriv en redogörande text över hur sjukvården är uppbyggd i ditt hemland. Redogör för vilka möjligheter till sjukvård som finns i ditt hemland, vilken slags sjukvård som finns och förklara om det är lika för hela befolkningen och om sjukvården kostar något eller om den är gratis.